

Морозова І. Б.,
доктор філологічних наук,
професор кафедри граматики англійської мови
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

Репушевська І. І.,
аспірант кафедри граматики англійської мови
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

ЖІНОЧИЙ РОМАН І «ЧІК-ЛІТ»: ВЕРБАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ

Анотація. Цю роботу присвячено розгляду лінгвальних особливостей так званої «жіночої літератури» в її найбільш відомих у літературознавстві і мовознавстві іпостасях: класичного жіночого роману та «чїк-літ». Традиційно прийнято вважати, що чоловіки створюють літературу, важливу для всього людства, а жінки пишуть лише для жінок. Представлену роботу присвячено лінгвальним особливостям текстової об'єктивації романів «Гордість та упередження» Джейн Остен і «Щоденник Брїджит Джонс» Хелен Фїлдінг. Мета дослідження – виокремити диференційні ознаки англійського жіночого роману ХІХ ст. порівняно з чїк-літ ХХІ ст. У процесі аналізу вирішені такі завдання: охарактеризовано поняття жіночий роман і чїк-літ; встановлено різновиди зазначених піджанрів; окреслено провідні особливості мовленнєвих партій героїнь у класичному жіночому романі і чїк-літ. Відправною точкою дослідження слугувала теза про те, що жіноча проза, незалежна від піджанрового втілення, належить до формульної літератури. Проведено аналіз характерних ознак класичного жіночого роману та його різновидів – «чїк-літ» і «рожевий роман».

Робиться висновок, що текстова репрезентація «чїк-літ» – це синтез жанру традиційної казки і постфеміністської прози. Цьому піджанру притаманна інтертекстуальність і постмодерн. Характерною ознакою цього піджанру є щоденниково-сповідна форма оповіді від першої особи, вживання прецедентних антропонімів і назв брендів, наявність незалежних позазмістовних вставок та голофрастичних означень-епітетів.

Ключові слова: чїк-літ, класичний жіночий роман, авторський нарратив, діалог персонажів, пост-модерністська проза, сюжет.

Постановка проблеми. Цю роботу присвячено розгляду лінгвальних особливостей так званої «жіночої літератури» в її найбільш відомих у літературознавстві і мовознавстві іпостасях: класичного жіночого роману та «чїк-літ». Зазначені літературні канони стали предметом бурхливого обговорення «жіночого нарратива» у літературознавчих колах Заходу. Особливості жіночого типу мислення і писання, нерівність соціального статусу жінки з чоловіком у суспільстві, а також відсутність достатньої уваги до вивчення літературної спадщини жінок, – усі ці питання виникли як результат демократизації суспільства і зростання в ньому ролі жінки, що віддзеркалилося у гендерній специфікації художньої літератури.

Розуміючи під гендером соціокультурну організацію менталітету людини, у своїх дослідженнях ми розрізняємо поняття «гендер» (gender – соціальну стать) и «стать» (sex – біологічну стать) [5, с. 118].

Сучасна лінгвістична багата в чому фокусує свою увагу на гендерному факторі як одному з найважливіших аспектів буття людини. За словами Словицької: «... сьогодні можна і слід говорити про гендерний бум та різні напрями наукових пошуків та експериментів» [14, с. 30].

Зрозуміло, що у кожен історичну епоху життя жінок і чоловіків посідало провідне місце в художніх творах. В останній період спостерігаємо зростання кількості художніх творів, які пишуться авторами жінками для жінок. Розподіл художньої літератури на так звану чоловічу і жіночу вбачаємо навіть у наявності в літературознавстві спеціальних термінів, де автори чоловіки позначаються як «письменники» (writers), автори жінки – «жінки-письменниці» (women writers). Така статевая соціальна нерівність призводить до усталеної опінії, що чоловіки створюють літературу і пишуть про те, що важливо для всього людства. Своєю чергою жінки, на відміну від чоловічої «серйозної» літератури, пишуть лише для жінок.

Прийнято вважати, що жіноча література презентує жіночі цінності, жіноче світосприйняття, специфіку жіночого світу, відображає досвід автора-жінки. В творах цього жанру акцентується увага на почуттях та переживаннях героїв, предметом опису є красива та глибока любов, яку не розуміють оточуючі люди або до якої стоять перепоною складні обставини. Н.Ю. Колесниченко слушно вказує, що жіноча література – це «виявлення специфіки жіночого письма, що народилося та існує в умовах маскуліної письмової традиції як у галузі творчості, так і в галузі його критичного аналізу» [10, с. 248].

Жінки-письменниці завжди бажали посісти своє місце в літературі, де роками панували чоловіки. Нині можна простежити такі тенденції жіночої літературної творчості. Йдеться про так званий «жіночий роман», чїк-літ і «рожевий роман» (будь-який роман, що написаний жінкою про любов і має щасливий кінець).

Актуальність проведеного дослідження постає із лінгво-гносеологічних інтересів сучасної лінгвістики щодо отримання об'єктивних даних про формування мовленнєвих тенденцій у жінок, а також зумовлюється практичними потребами літературознавства та текстології.

Об'єкт вивчення – лінгвальні особливості текстової об'єктивації романів «Гордість та упередження» Джейн Остен і «Щоденник Брїджит Джонс» Хелен Фїлдінг. *Предметом* цього дослідження є авторський нарратив і персонажні партії головних героїнь зазначених романів.

Постановка мети. Мета дослідження – виокремити диференційні ознаки англійського жіночого роману ХІХ ст. порівняно з чїк-літ ХХІ ст.

Поставлена мета детермінує виконання таких *завдань*: охарактеризувати поняття жіночий роман і чік-літ; встановити різновиди зазначених піджанрів; окреслити провідні особливості мовленнєвих партій героїнь у класичному жіночому романі і чік-літ.

Виклад основного матеріалу. Матеріалом дослідження слугували романи «Гордість та упередження» Джейн Остен і «Щоденник Бріджит Джонс» Хелен Філлінг загальним обсягом 715 усереднених сторінок. Поряд із загальними науковими методами дослідження (індукція, дедукція, синтез, аналіз) у роботі використано такі спеціальні прийоми лінгвістичного пошуку, як контекстуально-інтерпретаційний метод, квалітативно-квантитативний, компаративний типи аналізу, метод моделювання і лінгвістичного спостереження.

Відправною точкою нашого дослідження є загальновідома теза про те, що чік-літ – це псевдолітература або побічний продукт літературного процесу, тому що героїні жіночої літератури примітивні, а сюжетні лінії – передбачені і поверхневі [9].

Наведене вище твердження викликає сумніви через величезну популярність творів цього напрямку не тільки у читачьому колі жінок, але й чоловіків. Гармонійна єдність вербальних, паравербальних та етнокультурних складників сюжету детермінують комунікативну взаємодію авторів і читачів, а прихильники цього жанру звертають увагу на психологічну позитивність таких творів.

У своєму дослідженні ми спирались на праці відомої англійської авторки сучасних романів чік-літ Дж. Вайнер. Вона зазначає, що літературу для чіксів не можна сприймати принизливо як пляжне читання: «Бути жінкою – це не тільки бути відмінною від чоловіків, але й поєднувати в собі багато ролей від матері до політичного діяча» [7].

В англомовній культурі терміни «жіночий роман» і «чік-літ» часто розуміються як синонімічні. Так, американський дослідник з жанрології Дж. Кавелті переконаний, що жіноча проза, незалежна від піджанрового втілення, належить до формульної літератури. На думку автора, формульна література – це літературна модель, яка функціонує як «структура оповідних чи драматургічних конвенцій, використаних у більшості творів. Це синтез низки специфічних культурних штампів і більш універсальних оповідних форм, або архітипів» [12, с. 37].

Західні літературознавці, як зазначає Н.Ю. Колесниченко, для поняття «жіночий роман» використовують такі назви: *Romance*, *Frauentoman*, *Damenroman*, *Liebesroman*, як «твір, написаний жінкою, про жінку, для жінки». [10, с. 167]. Для цього жанру обов'язковий перший параметр наведеного вище визначення – «написаний жінкою», два інші – факультативні. Проблематика жіночої прози, жіночого письма, жіночої літератури в цілому нерідко пов'язана з любовними переживаннями жінки, проте ними вона не обмежується. Жіноча література презентує жіночі цінності, жіноче світосприйняття, специфіку жіночого світу, відображає досвід автора-жінки. У творах цього жанру акцентується увага на почуттях та переживаннях героїв, предметом опису є красива та глибока любов, яку не розуміють оточуючі люди або до якої стоять перепоною складні обставини. Твердження, що любов – це найголовніше, найцінніше в житті жінки, є характерною особливістю жіночого роману. Відсутність любові – причина всіх без винятку життєвих негараздів. Цільовою аудиторією зазвичай вважаються жінки, у зв'язку з чим за літературними творами, написаними у жанрі любовної історії, закріпилася назва жіночий роман. «Іншими

словами, – уточнює Н.Ю. Колесниченко, – «жіночий» можна розглядати як позначення одного жанру, присвяченого одній (жіночій) проблемі, що слідує в своїй структурі єдиній схемі, орієнтованій на єдину (жіночу) аудиторію» [10, с. 169].

Романи, що створені жінками, написані по-різному, порушують різні теми, представляють різноманітні сюжети. Аналізуючи особливості жіночого роману, слід мати на увазі історичний чинник, що визначив як пізній час входження жінки-письменниці в літературу, так і подальшу її участь у розробці певних жанрів. Це супроводжували боротьба, протистояння, нерідко повне заперечення, і нарешті, абсолютне, беззастережне визнання цього феномена – «жіноча література». Розглянемо головні різновиди зазначеного жанру.

Термін «чік-літ» – транскрипція англійського словосполучення «chick-lit», що українською перекладається як «література для курчат». Уже в самому жанровому позначенні цього різновиду жіночої прози відчувається негативна конотація поняття і натяк на відсутність літературної цінності таких творів [9]. Нині, як зазначає П. Леві, романи чік-літ вважаються такими, що не тільки розважають, але й надихають жінок на поліпшення різних аспектів особистого життя.

Вони дають терапевтичний ефект, викликають посмішки і сміх читачок, заряджають позитивними емоціями, вірою в те, що все буде добре, позаяк «добрим людям має пощастити» [4].

Дослідники навіть виокремлюють особливі напрями «чік-літу», а саме: *Bigger Girl Lit* (для товстушок), *Career Chick Lit* (для працюючих жінок), *Single City Girl Chick Lit* (для самотніх дівчат), навіть *Hen Chick Lit* (для літніх жінок) [9].

У «рожевій» літературі, що інакше називають «романс», головні події сюжету концентруються навколо любовних стосунків головних героїв. Чоловік і жінка, як правило, відрізняються привабливою зовнішністю та яскравими характерами. Здебільшого їхні особистісні негаразди мають щасливий кінець і коханці з'єднуються до кінця життя [6, с. 169].

Отже, зроблений вище короткий огляд різновидів жіночої літератури показує, що поняття «жіночий роман» є ширшим за «чік-літ».

У цій роботі проведено порівняльний аналіз двох англійських творів «Гордість та упередження» Джейн Остен і «Щоденник Бріджит Джонс» Хелен Філлінг, що належать до одного жанру, написані однією мовою, але досить віддалених у часі один від одного. Роман «Гордість та упередження» Джейн Остен створювався у 1796–1797 роках, а побачив світ у 1813 році. «Щоденник Бріджит Джонс» Хелен Філлінг був опублікований майже через 200 років, у 1998 році. Зазначимо, що роман Дж. Остен традиційно належить до жанру класичного жіночого роману, в якому ще не відбулося розмежування окремих підвидів, а роман Х. Філлінг більшість дослідників відносить до чік-літ.

Героїні Джейн Остен живуть у пуританській, консервативній Англії на рубежі XVIII – XIX століть. Життя англійської жінки того часу було обмежене будинком і церквою. Всі думки, всі мрії, всі прагнення молоді леді були зосереджені на шлюбі. Початок XIX століття в Англії був часом чоловічого верховенства в усіх сферах суспільного життя: економіці, політиці, промисловості, науці та мистецтві. Жінки могли реалізувати свої здібності лише у веденні домашнього господарства, турботі про сім'ю. Природно, що розумну і талановиту Джейн Остен обурювало залежне, несамостійне, в плані морального вибору, становище сучасниць. Письменниця у романі «Гордість та упе-

редження» створює образ жінки нового типу, що прагне до свободи вибору, що ламає стереотипи суспільства щодо шлюбу та поведінки дівчини-безпроданниці в суспільстві. Її героїня здатна подолати всі життєві труднощі і тиск з боку суспільства та сім'ї з гордо піднятою головою. Сутність жінки, її характер художниця розкриває головним чином за допомогою мовлення героїні, її мовленнєвого спілкування.

Роман Хелен Філдінг «Щоденник Бріджит Джонс» є літературною рецепцією роману «Гордість та упередження». Саме під впливом таланту Джейн Остен, завдяки поклонінню і захопленню романом «Гордість та упередження», Хелен Філдінг створила свій «Щоденник Бріджит Джонс». Сучасна Англія, що описана Х. Філдінг в «Щоденнику», пережила сексуальну революцію 1970-х років. Згідно з реаліями цього часу сформувалася нова свідомість, зростає самостійність жінки, що прагне до зовнішньої діяльності, намагається брати участь у громадських справах. У зв'язку з цим зменшилася роль сім'ї, і жінка вже більш не прагне конче вийти заміж. Стиль життя, звичаї сучасної англійської жінки відрізняються надзвичайною свободою, розкріпаченням особистості. Однак розкуті звичаї, безладні статеві стосунки не дають жінці відчуття захищеності, душевної близькості з коханою людиною. І ці проблеми особистого плану ми бачимо на прикладі Бріджит Джонс.

У «Щоденнику» відображений популярний сценарій сучасного жіночого роману: героїні необхідно реалізувати потребу в захисті, знайти чоловіче плече, а також усвідомити винятковість власного вибору: полюбити гідну людину. Головна героїня «Щоденника» уособлює багатьох жінок, що виростили і живуть в умовах сучасного суспільства.

У своєму дослідженні ми поділяємо точку зору О.О. Пожарицької про те, що художній твір є моделлю реального світу і водночас моделлю автора, творця цього твору [12, с. 20]. Самобутнє, моральне відношення автора до описуваних подій, персонажів виробляє ілюзію відображення життя. Завдяки авторському нарративу і власній уяві вибудовуються образи, що породжують емоційну реакцію читача, викликають співпереживання героям і автору. Кожний з творів, що розглядається, – це своєрідна історія Попелюшки, тобто казка-мрія про те, як звичайна дівчина знаходить своє щастя з вродливим і успішним чоловіком. Попри те, що романи, які аналізуються, дуже подібні за своїм сюжетом, системою головних дійових осіб та загальною спрямованістю, звернемо увагу на вербальні відмінності, притаманні сучасному піджанру «чік-літ».

Цілком погоджуючись з висновками, зробленими М.Л. Болонською [8, с. 263], зазначимо, що в романах «чік-літ» спостерігаємо синтез жанру традиційної казки і постфеміністської прози. Крім того, текстовій репрезентації «чік-літ» притаманна *інтертекстуальність*, яка є характерною ознакою постмодерністської літератури загалом.

Наявність цього асоціативного зв'язку «Щоденника Бріджит Джонс» Х. Філдінг з класичним жіночим романом «Гордість та упередження» Дж. Остен очевидна. Невипадковим є співпадіння імен головних чоловічих персонажів (Дарсі) і пряме згадування екранізації роману «Гордість та упередження» британською компанією BBC у 1995 році. Наприклад, *Just nipped out for fags prior to getting changed for BBC "Pride and Prejudice"* [1, с. 205]. З іншого боку, чік-літ – це, як правило, щоденник, жіноча сповідь, що ведеться від першої особи, роблячи роман таким близьким для читачок. Наприклад, *Humph! Just what I needed* [3, с. 73]. *Surely, I am not that old* [3, с. 65].

На відміну від «country house novel» [2, с. 164] або «садибного роману» [15], в жанрі якого написано «Гордість та упередження», інформаційний простір у чік-літ – це мегаполіс (у випадку з Бріджет Джонс – Лондон), а мовленнєві ситуації – це не тільки родинне коло, але й магазин, видавничий офіс, вулиця. Героїні чік-літ зазвичай працюють і намагаються досягти службового підвищення. Вони одночасно виконують декілька соціальних ролей, тому їхнє мовлення варіюється залежно від того, кого саме уособлює жінка: коханку, бізнес-леді, доньку, клієнтку магазину. Попри оригінальність суджень і світобачення, героїня Дж. Остен завжди виконує соціальну роль леді, вихованої аристократки. Наприклад,

Elizabeth listened in silence, but was not convinced; their behaviour at the assembly had not been calculated to please in general; and with more quickness of observation and less pliancy of temper than her sister, and with a judgement too unassailed by any attention to herself, she was very little disposed to approve them [1, с. 145].

Зауважимо, що вербальна презентація творів також відрізняється. Якщо в романі Дж. Остен можна розрізнити тільки авторський монолог і персонажний діалог, у романі Х. Філдінг легко виокремлюються декілька форм оповіді: діалог, сповідь-щоденник, вставні незалежні фрагменти, що репрезентують кулінарні рецепти, приклади листування і навіть телевізійної програми.

У романах «чік-літ» поширене вживання голофрастичних означень-епітетів. Такі синтаксичні конструкції виникають як оказіональні одиниці внаслідок злиття декількох змістовно пов'язаних лексем, які поєднуються дефісом і отримують узагальнене значення [16, с. 681]. Наприклад, *I-am-not-that-kind-of-girl look*; [3, с. 75]; *Shoot' em-down* type; to produce facts in a *would-you-believe-it* kind of way [3, с. 81].

Вірогідність оповіді в сучасних «чік-літ» романах досягається також за рахунок залучення прецедентних імен-антропонімів [13, с. 123] і назв відомих у цій соціокультурі брендів.

З матеріально-предметної точки зору ментальна рефлексія, що виникає у свідомості читача, базується на асоціаціях, які дають змогу типізувати людину або подію, а також ідентифікувати товар або послугу [13, с. 116].

Окремо зазначимо, що класичний жіночий роман Дж. Остен написаний літературною англійською мовою, де навіть у персонажних діалогах немає місця жаргонізмам і ненормативній лексиці. Героїні роману добре виховані, мають достатній рівень освіти і зазвичай поводяться в межах прийнятого в світі етикету, а героїні чік-літ використовують розмовну мову. Бріджет з легкістю використовує лайливі або сленгові слова, не відчуваючи жодного сорому. Наприклад, *bloody Mum, Shit, bloody well pt up with. (H. Fielding)* Авторський нарратив у чік-літ також відрізняється від традиційного своїм синтаксисом і авторською пунктуацією, що корелюється з нестриманим внутрішнім монологом героїні. Наприклад, *Mmmm Daniel Cleaver, though. Love his wicked dissolute air, while being v successful and clever* [3, с. 58].

Висновки. Узагальнюючи зроблені в роботі спостереження, можна зробити такі висновки. Жіноча література сьогодення зазнає очевидних змін, які бачимо не тільки в характерах головних героїнь, вони віддзеркалюються на рівні вербальної репрезентації тексту. Підкорюючись загальним лінгвальним тенденціям художньої літератури постмодерну, вербальна організація текстів чік-літ характеризується інтертекстуальністю.

Крім того, варто зазначити щоденниково-сповідну форму оповіді від першої особи, вживання прецедентних антропонімів і назв брендів, наявність незалежних позазмістовних вставок та голофрастичних означень-епітетів, а також особливу авторську пунктуацію. Проте, попри виявлені особливості, вважаємо чик-літ сучасним продовженням класичної жіночої прози, яка не тільки розважає, але й надихає жінок надією на можливе щастя в особистому та соціальному аспектах.

Література:

1. Austen J. "Pride and prejudice", 2008. URL: <https://www.janeausten.org/pride-and-prejudice/pride-and-prejudice-online.asp> (дата звернення: 25.03.2015 р.).
2. Duckworth J. English country house novel of the XIX c. *Language and Literature*. London, 1994. P. 145–167.
3. Fielding H. "Bridget Jones' Diary", 2010. URL: https://www.goodreads.com/book/show/227443.Bridget_Jones's_Diary (дата звернення: 20.06.2012 р.).
4. Patricia Leavy, Ph. D. "Chick-lit Science and Feminism?" *The creativity post*. November 09, 2014.
5. Liljestrom M., Koivunen A. Avainsanat. *Tampere*, 1996. P. 118.
6. Thornton A. Women's fiction why not? / Ed.by G. Tibballs. Running Press Book Edition, London, 2010. 169 p.
7. Jennifer Weiner. Why I'm waging war on literary snobbery. *Telegraph*. 2016. URL: <https://www.telegraph.co.uk/culture/books/authorinterviews/11034657/Jennifer-Weiner-why-Im-waging-war-on-literary-snobbery.html> (дата звернення: 04.01.2014 р.).
8. Болоньєва М.Л. О некоторых аспектах жанра чик-лит. *Вестник Иркутского государственного лингвистического университета*. Иркутск, 2014, с. 261–267.
9. Ватченко С.А., Владимірова М.С. Ведущие поэтикальные характеристики тривиальной литературы и её субформы. *Наука и образование без границ*, 2013. URL: https://www.rusnauka.com/35_OINBG_2012/Philologia/8_120907.doc.htm (дата звернення: 17.01.2016 р.).
10. Колісниченко Н.Ю. Лінгвопоетика німецьких та англомовних романів (готансе, романс). *Наука и образование без границ*, 2012. URL: http://www.rusnauka.com/35_OINBG_2012/Philologia/8_120907.doc. (дата звернення: 17.01.2016 р.).
11. Колісниченко Н.Ю. Гендерний аспект: субформи : дисертація. Одеса, 2008. 248 с.
12. Пожарицька О.О. Авторський концепт позитивності у мовленнєвому портреті головного героя: комунікативно-парадигматичний аналіз : автореферат канд. філол. наук. Одеса, 2014. 20 с.
13. Рыжкина А.Н. Прецедентность имени в английской фразеологии. *Вестник Московского государственного лингвистического университета*. № 20 (680) / Отв. ред. Халеева И.И. Москва, 2013, с. 112–123.
14. Ставицька Л.О. Мова і стиль. *Критика*. 2003, № 6. С. 29–34.
15. Тверитинова Т.И. Поэтика дома в усадебном романе Э. Бронте «Грозовой перевал». URL: <https://www.elibrary.kubg.edu.ua> (дата звернення: 15.02.2015 р.).
16. Фадеева Т.М. Структурные особенности сложных окказиональных эпитетов. *Вестник Нижегородского университета им. Н.И. Лобачевского*. 2011. № 6. С. 680–683.

Морозова И. Б., Репушевська И. И. Женский роман и «чик-лит»: вербальные особенности

Аннотация. Эта работа посвящена рассмотрению лингвальных особенностей так называемой «женской литературы» в ее наиболее известных в литературоведении и языкознании ипостасях: классического женского романа и «чик-лит». Традиционно принято считать, что мужчины создают важную для всего человечества литературу, а жен-

щины пишут только для женщин. Представленная работа посвящена лингвальным особенностям текстовой объективации романов «Гордость и предубеждение» Джейн Остен и «Дневник Бриджит Джонс» Хелен Филдинг. Цель исследования – выделить дифференциальные признаки англоязычного женского романа XIX в. по сравнению с чик-лит XXI ст. В процессе анализа решены следующие задачи: охарактеризованы понятия женский роман и чик-лит; установлены разновидности указанных поджанров, изложены главные особенности речевых партий героинь в классическом женском романе и чик-лит. Отправной точкой исследования послужил тезис о том, что женская проза, независимая от поджанрового воплощения, относится к формульной литературе. Проведен анализ характерных признаков классического женского романа и его разновидностей: «чик-лит» и «розовый роман».

Делается вывод о том, что текстовая репрезентация «чик-лит» – это синтез жанра традиционной сказки и пост-феминистской прозы. Этому жанру присуща интертекстуальность и постмодерн. Характерным признаком этого поджанра является дневниково-исповедная форма повествования от первого лица, употребление прецедентных антропонимов и названий брендов, наличие независимых внесмысловых вставок и голофрастических определений-эпитетов,

Ключевые слова: чик-лит, классический женский роман, авторский нарратив, диалог персонажей, пост-модернистская проза, сюжет.

Morozova I., Repushevskaya I. "Female Romance" and "Chick-Lit": Verbal Peculiarities

Summary. The study is dedicated to the analysis and lingual peculiarities of the so-called "female prose", the literature genre, written mainly by women, for women and about women's problems. The given work focuses on singling out the key difference between modern "chick-lit" and classical female romance. Treating gender as a specific social and cultural organisation of human mentality, we believe that women-writers demonstrate in their works features characteristic only of women at a given period of time. The corpus of actual material of our study is represented by the author's narrative and characters' dialogue taken from the classical female romance "Pride and Prejudice" by Jane Austen and the modern chick-lit story "Bridget Jones's Diary" written by Helen Fielding. The authors of the given article argue that the traditional female novel has given the following off-spin sub-genres: "chick-lit story" and "pink romance". Having preserved the main characteristics of the classical female romance, the two sub-genres given above have acquired a number of specific distinctive features. While comparing the verbal organisation of "Pride and Prejudice" (Jane Austen) and "Bridget Jones's Diary" (Helen Fielding), the authors observe that, in spite of the universally acknowledged similarity of the plots and main characters, whose names almost coincide when it comes to the main "Prince Charming", "Bridget Jones's Diary" is actually a mixture of post-modern prose and modern Cinderella fairy-tale. In the process of study, several peculiarities have been singled out concerning the lingual representation of plot in a modern chick-lit story. The work results in the conclusion that in spite of all the distinctions marked in the paper, modern chick-lit is not only a beach-read, but also a new type of books for self-development, a source of inspiration and an example of how good opportunities happen to good people.

Key words: chick-lit, classical female novel, author's narrative, characters' dialogue, post-modern prose, plot.